

ก

ประวัติโรงพยาบาลทองแสนขัน

โรงพยาบาลทองแสนขัน ตั้งอยู่ ณ เลขที่ 261 หมู่ 9 ตำบลบ่อทอง อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์ เริ่มเปิดให้บริการแก่ประชาชน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2530 โดยเปิดเป็นโรงพยาบาลสาขา ของโรงพยาบาลตรอน จากการเปิดให้บริการดังกล่าว โรงพยาบาลทองแสนขัน ได้ประสบกับปัญหาในการรับผู้ป่วยไว้ค้างคืน เพื่อสังเกตอาการในโรงพยาบาล เนื่องจากไม่มีเตียงผู้ป่วยรองรับ ดังนั้นในปีงบประมาณ 2531 กระทรวงสาธารณสุขจึงได้จัดสรรงบประมาณก่อสร้างอาคาร ทำการโรงพยาบาล เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการให้บริการรักษาพยาบาล เป็นโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 10 เตียง และเปิดให้บริการรับผู้ป่วยไว้รักษา เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2539 หลังจากเปิดให้บริการพบว่าผู้ป่วยมารับบริการเพิ่มมากขึ้น ทำให้อาคารสถานที่เดิมคับแคบ ไม่เพียงพอต่อการรองรับ ปริมาณผู้ป่วยที่เพิ่มมากขึ้น ในปีงบประมาณ 2539 กระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน 20,591,000.- บาท (ยี่สิบล้านห้าแสนเก้าหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) สำหรับก่อสร้างอาคารเพื่อขยายโรงพยาบาล ให้เป็นโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง โดยได้รับบริจาคที่ดินเพิ่มเติม และโรงพยาบาลจัดซื้อเพิ่มเติม รวมเนื้อที่ทั้งสิ้น 20 ไร่เศษ และได้เปิดให้บริการเป็นโรงพยาบาลชุมชน ขนาด 30 เตียง เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2540 จนถึงปัจจุบัน

ข

สารบัญ

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์	ก
แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมการป้องกันและระงับอัคคีภัยโรงพยาบาลทองแสนขัน	1
ความรู้การดับเพลิงขั้นต้น	3
แผนและขอขบข่ายการเตรียมความพร้อมอัคคีภัย	14
แผนผังดับเพลิง	15
เส้นทางหนีไฟ	17
จัดทำเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่างๆในการขนย้ายทรัพย์สิน	19
กองอำนวยการกู้ภัย	20

แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อมการป้องกันและระงับอัคคีภัย ของโรงพยาบาลทองแสนขัน

หลักการและเหตุผล

โรงพยาบาล เป็นสถานที่ที่มีผู้ใช้บริการเป็นจำนวนมาก และเป็นสถานที่ประกอบการที่มีอุปกรณ์ในการหุงต้ม ชักกรีด การประกอบอาหาร ที่เกี่ยวกับเครื่องใช้ไฟฟ้า และเครื่องยนต์ที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเชื้อเพลิง แก๊สหุงต้ม นอกจากนี้ ยังมีการประกอบกิจการอีกหลายประเภทที่เกี่ยวข้องอันเป็นอันตรายให้เกิดอัคคีภัย

เป็นที่แน่นอนว่าเหตุเพลิงไหม้ในโรงพยาบาล ถ้าดับไม่ทันท่วงทีจะกลายเป็น “สาธารณภัย” ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สินอย่างมหันต์ เพราะโรงพยาบาลมีสารเคมี สำหรับการปฏิบัติการ ซึ่งมีสารเคมีบางตัวก่อให้เกิดอัคคีภัยได้ง่าย อัคคีภัยเป็นสาธารณภัยที่ก่อให้เกิดโศกนาฏกรรมร้ายแรงทุกครั้ง ที่เกิดขึ้น เพราะก่อให้เกิดการบาดเจ็บ สูญเสียชีวิตและทรัพย์สินมหาศาล

แม้ว่าทางโรงพยาบาลทองแสนขัน ยังไม่เคยประสบอุบัติเหตุอัคคีภัยในด้านของอัคคีภัยขั้นรุนแรง โรงพยาบาล ฯ มีความตระหนักและให้ความสำคัญในการเตรียมรับเหตุการณ์อันอาจจะเกิดอัคคีภัยขึ้นได้

ดังนั้นคณะกรรมการป้องกันและระงับอัคคีภัยโรงพยาบาล ฯ จึงได้จัดทำแผนเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและระงับอัคคีภัยขึ้น เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ ทุกคนทราบถึงหน้าที่ และ วิธีการที่ต้องปฏิบัติในกรณีที่เกิดอัคคีภัย เพื่อให้เกิดความรอบรู้ ทักษะ และความพร้อมเสมอที่จะประสานกับหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลน้ำปาด และสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่ต้องระลึกรู้ถึงเมื่อเกิดอัคคีภัย ก็คือ การตื่นตระหนกของผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาล และญาติของผู้ที่เข้ารับบริการการรักษาพยาบาล ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล สิ่งนี้สามารถลดลงหรือผ่อนคลายเป็นได้ หากมีการเตรียมพร้อมที่จะ รับสถานการณ์ไว้แล้ว ซึ่งโดยธรรมชาติของการ ตื่นตระหนกอันเกิดขึ้นในกลุ่มหนึ่งแล้ว ก็มักจะทำให้กลุ่มอื่น ๆ ตามไปด้วย

หลักของการเตรียมพร้อมนี้ ก็เพื่อบรรเทาการตื่นตระหนกให้ลดน้อยลง และรักษาชีวิตให้ปลอดภัยแก่ผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อปฏิบัติตามแผนการป้องกันอัคคีภัยและระงับอัคคีภัยในสถานพยาบาล
2. เพื่อเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ฯ ในการระงับเหตุอัคคีภัยอันอาจจะเกิดขึ้นได้ เพื่อความปลอดภัยต่อชีวิตของผู้ใช้บริการและเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ฯ
3. เพื่อเป็นการป้องกันทรัพย์สินของโรงพยาบาล ฯ ให้เกิดความเสียหายน้อยที่สุดอันอาจเกิดจากสถานการณ์การเกิดอัคคีภัย

ขอบข่ายการปฏิบัติงาน

- บริเวณพื้นที่ภายในอาคารและด้านนอกอาคาร ตลอดจนบ้านพักเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลทองแสนขัน

ผู้รับผิดชอบ

- คณะกรรมการป้องกันและระงับอัคคีภัยโรงพยาบาลทองแสนขัน

ผู้เกี่ยวข้อง

- ผู้รับบริการ , เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ

ที่ปรึกษาในการจัดทำแผน

- นายสุรชาติ ภูบุบผา เจ้าหน้าที่ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลเมืองอุดรดิตถ์
(ครูฝึกดับเพลิงขั้นมาตรฐาน รุ่นที่ 8 กองป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน กรมการปกครอง)

ทีมบริหารสิ่งแวดล้อม
และความปลอดภัย

ความรู้การดับเพลิงขั้นต้น

สิ่งแรกที่ทุกคนจะต้องทำความเข้าใจ คือ ประเภทของไฟ และไฟหมายถึงอะไร เกิดขึ้นได้อย่างไร

ไฟ หมายถึงการเกิดปฏิกิริยาทางเคมี อันเกิดจากการรวมตัวของเชื้อเพลิงกับออกซิเจนด้วยความเร็วสูงจุด ๆ หนึ่ง เรียกว่า “**จุดชวาลไฟ**” หรือ “**จุดติดไฟ**” เป็นผลให้เกิดความร้อนและแสงสว่างขึ้น

ไฟจะเกิดขึ้นได้ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 อย่าง คือ

1. เชื้อเพลิง (ไอ)

ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะใดเช่นใด เช่น เป็นวัตถุเชื้อเพลิง , เชื้อเพลิงเหลว , หรือก๊าซ(ภายใต้ความอัดตัน) ต้องเปลี่ยนสถานะเดิมเป็นไอ หรือก๊าซ ก่อน ความร้อนที่ทำให้เชื้อเพลิงเปลี่ยนสถานะเป็นไอหรือก๊าซเข้าผสมกับอากาศอย่างได้สัดส่วน และพร้อมที่จะลุกไหม้ได้ เราเรียกว่า ความร้อนถึงจุดวาบไฟ

2. ความร้อน

ความร้อนที่จะเป็นต้นเหตุแห่งการติดต้องสูงพอที่จะยกระดับอุณหภูมิของสิ่งที่เป็เชื้อเพลิง ให้ถึงจุดติดไฟหรือจุดชวาลของเชื้อเพลิงนั้น ๆ ความร้อนถึงจุดไฟติดหรือจุดชวาล จะทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางเคมีอย่างรวดเร็ว(RAPIDCOMBUSTION) เกิดเป็นไฟและการเผาไหม้ขึ้น

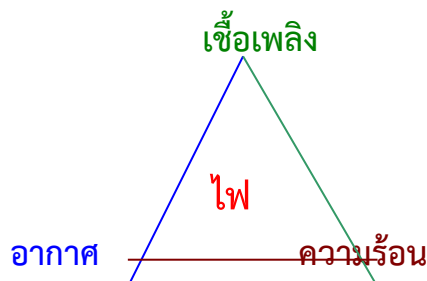
จุดติดไฟ หรือจุดชวาลของเชื้อเพลิงต่าง ๆ จะสูงกว่าจุดวาบไฟมากหรือน้อย แล้วแต่ลักษณะทางสารสมบัติของเชื้อเพลิงนั้น

3. อากาศ

ได้แก่บรรยากาศที่มีออกซิเจนอยู่ในอัตราประมาณร้อยละ 21 ออกซิเจนเป็นก๊าซที่ช่วยให้ไฟติด อัตราส่วนของออกซิเจนถ้าลดต่ำกว่าร้อยละ 16 แล้วไฟจะไหม้ช้าลงหรือดับมอดในที่สุด เพราะฉะนั้น ในบริเวณที่เกิดเหตุเพลิงไหม้จึงต้อง ไม่เปิดอาคารให้โล่งออก เพื่อรับออกซิเจนจากภายนอก หรือทำให้อากาศเข้าไปหมุนเวียนภายในอาคาร

ส่วนไนโตรเจนที่มีอยู่ในบรรยากาศในอัตราประมาณร้อยละ 79 นั้น ไม่ได้ช่วยในการเผาไหม้เลย แต่ช่วยในการ ส่งผ่านความร้อน โดยจะพาความร้อนจากส่วนล่างของอาคารขึ้นไปติดลุกลามส่วนบนเพดาน หรือโครงหลังคาตามระบบของการพาความร้อน(CONVECTION)

ผังรูป

วิธีการดับไฟ

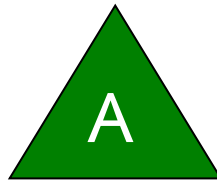
วิธีการดับไฟ คือ การกำจัดองค์ประกอบของไฟอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือ ทุกอย่างให้หมดลงไป

มีอยู่ 3 วิธี คือ

1. การทำให้เย็นตัวลง โดยการใช้น้ำ หรือสารเคมี อย่างใดอย่างหนึ่งถ่ายทอดความร้อนออกจากสิ่งที่ไฟ กำลังลุกไหม้ให้อุณหภูมิลดต่ำกว่าจุดวาบไฟของเชื้อเพลิงนั้น
  2. การทำให้อับอากาศ โดยใช้วิธีครอบทับให้อับอากาศ หรือแยกออกซิเจนออก หรือให้อัตราส่วนผสมระหว่างไอน้ำมัน หรือก๊าซกับอากาศอยู่ในส่วนผสมที่ไม่สมบูรณ์ที่จะลุกไหม้ต่อไปได้
  3. การขจัดเชื้อเพลิง โดยวิธีแยกเชื้อเพลิงออกให้น้อยลง หรือหมดไป เช่นเดียวกับการเป่าเทียนไขให้ดับ หรือ การตีให้กระจัดกระจายไป
- ฉะนั้น การดับเพลิงก็คือ การทำให้ปฏิกิริยาทางเคมีในการเผาไหม้หยุดลง

ประเภทของไฟ มี 4 ประเภท คือ

1. ไฟประเภท ก หรือ A ได้แก่ ไฟที่เกิดกับเชื้อเพลิงธรรมดา เช่น ไม้ , กระดาษ , เสื้อผ้า , อาคารบ้านเรือน ฯลฯ ซึ่งจะดับได้ด้วยวิธีทำให้เย็นตัวลง หรือ ลดอุณหภูมิของสิ่งไหม้ไฟให้ต่ำกว่าจุดติดไฟ

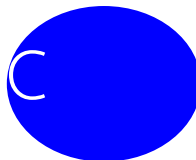
สามเหลี่ยมพื้นสีเขียว

2. ไฟประเภท ข หรือ B ได้แก่ ไฟที่เกิดกับเชื้อเพลิงเหลว หรือน้ำมันเชื้อเพลิง เช่น เบนซิน และพวกน้ำมันต่าง ๆ ซึ่งจะดับได้ด้วยวิธีการอับอากาศ หรือ การคลุมให้ดับ เพื่อลดปริมาณออกซิเจนให้ต่ำกว่า 15 %

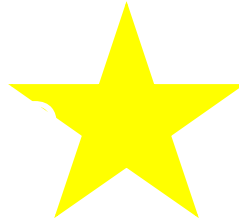
สี่เหลี่ยมพื้นแดง

3. ไฟประเภท ค หรือ C ได้แก่ ไฟที่เกิดขึ้นกับเครื่องมือและอุปกรณ์ไฟฟ้าที่ยังไม่มีกระแสไฟฟ้าไหลอยู่ เช่น เตารีด , มอเตอร์ไฟฟ้า หรือ การช็อตของสายไฟฟ้าภายในบ้าน เป็นต้น ซึ่งจะดับได้ด้วยการใช้เครื่องดับเพลิงชนิดที่น้ำยาไม่เป็นสื่อไฟฟ้า

วงกลมพื้นสีน้ำเงิน

4.ไฟประเภท ง หรือ D ได้แก่ ไฟที่เกิดขึ้นกับโลหะที่ติดไฟหรือผงโลหะติดไฟ เช่น แมกนีเซียม , ตรีตาเนียม ฯลฯ ซึ่งจะดับได้ด้วยเครื่องดับเพลิงชนิดทำให้้อากาศ หรือ เครื่องดับเพลิงชนิดพิเศษ โดยผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

ดาวห้าแฉกสีเหลือง

การส่งผ่านความร้อน (การติดต่อลุกลาม)

ความร้อนจะส่งผ่าน หรือทำให้เกิดการติดต่อลุกลามขยายขอบเขตของไฟได้ 4 ประการ คือ

1. การนำความร้อน(CONDUCTION)
2. การพาความร้อน(CONVECTION)
3. การส่งรังสีความร้อน(RADIATION)
4. ลุกไฟที่กระเด็น หรือลอยไปตก

การป้องกันอัคคีภัย

อัคคีภัยที่เกิดขึ้นแต่ละครั้ง มักจะเกิดขึ้นจากสาเหตุเพียงเล็กน้อย ดังนั้นควรหาวิธีการป้องกันไว้ก่อนการป้องกันอัคคีภัยจึงหมายถึง การกำจัดสาเหตุที่อาจทำให้เกิดอัคคีภัยการป้องกันการติดต่อลุกลาม และการระงับอัคคีภัยด้วยการกำจัดสาเหตุที่อาจทำให้เกิดอัคคีภัย

การป้องกันอัคคีภัยจะอาศัยหลักการพิจารณาอยู่ 4 ประการ คือ

1. ดูแลความเป็นระเบียบเรียบร้อยทั้งภายใน และภายนอกอาคารอยู่เสมอ ซึ่งจะเป็นบันไดขั้นต้นในการป้องกันอัคคีภัย จะกระทำได้โดยการจัดเก็บสิ่งของเครื่องใช้ จัดแยกเป็นหมวดหมู่ให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีการทิ้งทำลายสิ่งที่ไม่ใช้ (ขยะ) ทุกวันหลังเลิกงานแล้ว เป็นต้น
2. ดูแลและบำรุงรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า รวมทั้งอาคารสำนักงานอยู่เสมอ หากตรวจเช็คและพบว่า อุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรกลชำรุด หรือไม่พร้อมที่จะใช้งาน และถ้านำไปใช้อาจเกิดการช็อตไหม้ ซึ่งเป็นที่มาของการเกิดอัคคีภัยควรทำการซ่อม หรือ เปลี่ยนใหม่ให้อยู่ในสภาพพร้อมที่ใช้งานได้อย่างปลอดภัยเสมอ
3. เชื้อเพลิง และปฏิบัติตามกฎข้อบังคับอย่างเคร่งครัด การอยู่รวมกันเป็นหมู่มา ย่อมต้องมีกฎข้อบังคับ เพื่อให้อยู่ร่วมกันอย่างมีระเบียบและปลอดภัย เช่น การห้ามสูบบุหรี่ในที่ๆ เก็บของ , เก็บเชื้อเพลิง หรือ วัตถุไวไฟ การสูบบุหรี่แล้วต้องขยี้ให้ดับในจานที่เขี่ยบุหรี่ หรือ การปิดสวิทช์ เก็บ และถอดปลั๊กอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าทุกชนิดก่อนออกจากที่ทำงาน หากปฏิบัติเป็นนิสัยแล้วจะเป็นการป้องกันการเกิดอัคคีภัยได้เป็นอย่างดี
4. ให้ความร่วมมือกับฝ่ายบริหารทั่วไป ในการบำรุงรักษาวัสดุ อุปกรณ์เครื่องใช้ และอาคารสำนักงาน เช่น พบเห็นปลั๊ก หรือ สายไฟ เกิดการชำรุด ควรแจ้งให้ ฝ่ายบริหารงานทั่วไปทราบ เพื่อจะได้ซ่อมแซมและปรับปรุงต่อไป

เครื่องดับเพลิงเบื้องต้น (สำหรับดับเพลิงขั้นต้น)

เครื่องดับเพลิงสำหรับดับเพลิงขั้นต้น หมายถึงเครื่องดับเพลิงที่มีน้ำยาหรือตัวยาจำกัดโดยการประดิษฐ์ขึ้นให้มีขนาดที่จะหยิบยกเคลื่อนที่ได้ง่าย ด้วยกำลังเพียงคนเดียวหรือสองคน ความหมายของ คำว่า “ดับเพลิงขั้นต้น” หรือ “ดับเพลิงเริ่มเกิด” ก็คือ การที่จะใช้สำหรับดับเพลิงเสียแต่ในโอกาสแรกที่เริ่มเกิดขึ้นซึ่งผลในการนี้จะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อผู้ใช้ได้เข้าไปถึงที่เกิดเพลิง และใช้เครื่องดับเพลิงให้ถูกขอบเขตของประเภทของเพลิงด้วย

เครื่องดับเพลิงเบื้องต้นมีมากกว่า 20 ชนิด แต่ที่ควรทราบและนิยมใช้โดยทั่วไปมีอยู่ 6 ชนิด คือ

ชนิด	ดับไฟประเภท	ลักษณะถัง	หลักการดับไฟ
กรดโซดา	A	นิยมบรรจุในถังสีแดงไม่มีคันบีบ	เวลาใช้ต้องทำให้หลอดบรรจุกรดโซดา (โดยการทุบปุ่มเหนือถัง) เพื่อให้เกิดปฏิกิริยากับน้ำให้เกิดแก๊สขับดัน ซึ่งยุ่งยากตรวจสอบยากไม่นิยมใช้
ฟองโฟม	A และ B	นิยมบรรจุในถังอลูมิเนียม สีครีมหรือถังสแตนเลส มีหัวฉีดเป็นฝักบัว	มีน้ำยาโฟมผสมกับน้ำแล้วอัดแรงดันเอาไว้เวลาใช้เมื่อบีบบังคับแรงดันจะดันน้ำผสมโฟมผ่านหัวฉีดฝักบัว ฟันออกมาเป็นฟอง ฟุ้งไปคลุมบริเวณที่เกิดเพลิงไหม้ทำให้อับอากาศและลดความร้อน
น้ำสะสมแรงดัน	A	นิยมบรรจุถังสแตนเลส ต่างประเทศบรรจุถังสีแดง	บรรจุน้ำแล้วอัดแรงดันเข้าไปจึงเรียกว่าน้ำสะสมแรงดัน
ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ชนิดสะสมความดัน(CO ₂)	B และ C	นิยมบรรจุถังสีแดงมีกระบอกต่างประเทศบรรจุถังสีดำ	บรรจุก๊าซ CO ₂ ในถังที่ทนแรงดันสูงประมาณ 800 – 1200 ปอนด์/ตารางนิ้ว ควรใช้ภายในอาคารโดยฉีดเข้าใกล้ฐานไฟที่สุด (1.5 – 2 เมตร)
ผงเคมีแห้ง	B และ C หากผงเคมีไม่เป็นสื่อไฟฟ้าแต่อุปกรณ์ไฟฟ้าอาจเสียหาย , A แต่ต้องมีความชำนาญและควรใช้น้ำดับ	นิยมบรรจุถังสีแดงต่างประเทศบรรจุถังสีฟ้า	บรรจุผงเคมีซึ่งมีหลายชนิดหลายคุณภาพ แล้วอัดแรงดันไว้ เวลาใช้ผงเคมีจะถูกดันออกไปคลุมไฟควรใช้ภายนอก อาคาร เพราะผงเคมีเป็นฝุ่นฟุ้งทำให้สกปรก เป็นอุปสรรคในการผจญเพลิงอาจทำให้อุปกรณ์ไฟฟ้าเสียหาย
น้ำยาเหลวระเหย บีซีเอฟ (ชนิด NON CFC)	ดับไฟได้ดี B และ C	นิยมบรรจุถังสีเขียว	บรรจุน้ำยาเหลวระเหยชนิดไม่มีส่วนผสมของสาร ซีเอฟซี

วิธีการใช้เครื่องดับเพลิงขั้นต้น

เครื่องดับเพลิงขั้นต้น โดยทั่วไป จะมีวิธีการใช้คล้ายคลึง จะมีข้อแตกต่างบ้างก็เพียงระยะห่างในการฉีดใช้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งระยะห่างในการฉีดต้องเข้าไปใกล้กว่าเครื่องดับเพลิงชนิดอื่น กล่าวคือ เครื่องดับเพลิงก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ที่มีปากครอบต้องอยู่ห่างไม่เกิน 1.50 เมตร ส่วนเครื่องดับเพลิงชนิดอื่น ๆ ระยะห่างฉีดดับประมาณ 3 - 4 เมตร ดังมีวิธีใช้ตามขั้นตอนต่อไปนี้

ขั้นตอน	วิธีการปฏิบัติ	ข้อสังเกต
การหิ้วถัง	สีน๊วเรียงชิดติดกัน จับได้คั่นบิวด้านล่าง หัวสายฉีดไปด้านหน้า	- ห้ามยกหิ้วที่โคน เพราะอาจทำให้หักใช้งานไม่ได้ ขาด
การเข้าดับ	ให้เข้าทางเหนือลมระยะเหมาะสม	- หากเข้าใกล้ลมควันไฟจะพัดเข้าหาตัว
การดึงสลัก	ดึงสลักออก	- หมุนหรือดึงให้เส้นพลาสติกที่คล้องสลักขาดก่อน
ยกสายฉีด	ยกสายฉีดตรงหน้าจับปลายให้มั่น	- ควรสังเกตให้แน่ใจว่า จะนำปลายสายออกได้อย่างไร
บีบคั่นบังคับ	บีบคั่นบังคับลงและต่อเนื่อง	
ส่ายหัวฉีด	ส่ายหัวฉีดไปมาที่ฐานของไฟ	

การติดตั้งเครื่องดับเพลิงข้อพึงปฏิบัติสำหรับผู้มีไว้ซึ่งเครื่องดับเพลิงเคมี

จงจำไว้ว่า เครื่องดับเพลิงสำหรับดับเพลิงขั้นต้นนั้น ใช้เฉพาะสำหรับการดับเพลิงที่เพิ่งเริ่มเกิดขึ้น เท่านั้น ฉะนั้น ผู้มีไว้ซึ่งเครื่องดับเพลิงดังกล่าว จะต้องศึกษาเกี่ยวกับเครื่องดับเพลิงต่าง ๆ ที่ตนมีอยู่อย่างละเอียด ทั้งนี้ เพื่อจะได้ใช้อย่างทันท่วงที เมื่อมีเหตุเพลิงไหม้ขึ้น

หลักการทั่ว ๆ ไปสำหรับยึดถือมีดังต่อไปนี้ คือ

1. ผู้ใช้หรือมีไว้ซึ่งเครื่องดับเพลิงทุกชนิดจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการใช้อันถูกต้อง เพื่อใช้เครื่องดับเพลิงให้บังเกิดผลดีที่สุด
2. ควรจะได้ปฏิบัติตามคำแนะนำในการใช้ การเปลี่ยนเติมตัวยาลและการดูแลรักษาของ ทางผู้จำหน่ายอย่างกวัดขัน
3. เมื่อมีการใช้เครื่องดับเพลิงไปแล้ว ควรนำไปเติมน้ำยาใหม่โดยเร็ว
4. เครื่องดับเพลิงทุกเครื่องควรได้รับการตรวจทดลองอย่างน้อย 5 ปีต่อครั้ง เพื่อว่าจะได้ทราบความคงทนของภาชนะที่บรรจุ
5. ควรจะได้ตรวจดูบ่อย ๆ ว่าเครื่องดับเพลิงที่มีอยู่ได้วางไว้ในที่ ๆ เหมาะสมซึ่งจะหยิบ ใช้ได้ง่าย และปากกรวยหัวฉีดของเครื่องดับเพลิงไม่อุดตันด้วย
6. ในการเปลี่ยนเติมน้ำยาตามวาระและอายุของน้ำยานั้น ควรฝึกวิธีใช้ไปในตัวด้วย
7. การติดตั้งเครื่องดับเพลิงควรถือหลักดังนี้.-
  - 7.1 กรด - โซดา หรือโฟม หรือเครื่องดับเพลิงแบบน้ำธรรมดา ติดตั้งในระดับสูงวัดจากพื้นถึงส่วนบนของเครื่องไม่เกิน 5 ฟุต
  - 7.2 คาร์บอนไดออกไซด์ หรือผงเคมีแห้งขนาดน้ำหนักน้อยกว่า 10 ปอนด์ ติดตั้งในระดับวัดจากพื้นถึงส่วนบนสุดของเครื่องไม่เกิน 5 ฟุต ถ้าน้ำหนักเกินกว่า 15 ปอนด์ ขึ้นไปให้ติดตั้งในระดับสูง ไม่เกิน 3 ½ ฟุต

สัญลักษณ์ของสารเคมีและวัตถุมีพิษ

สารเคมีที่นำมาใช้ในโรงงานอุตสาหกรรมมีหลายชนิดประเภท ที่เข้ามาสู่การใช้ชีวิตประจำ การนำสารเคมีชนิดหรือประเภทที่มีอันตรายมาใช้ โดยไม่ทราบคุณสมบัติหรืออันตรายของสารเคมีนั้น ก็อาจก่อให้เกิดอุบัติเหตุหรืออุบัติภัย ทำให้เกิดการบาดเจ็บ สูญเสียชีวิต ทรัพย์สิน และก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมได้

ดังนั้น จึงเป็นสิ่งจำเป็นเราจะต้องทราบถึงคุณสมบัติหรือลักษณะอันตรายของสารเคมีนั้น เพื่อที่จะปฏิบัติกับสารเคมีเหล่านั้นได้อย่างถูกต้องปลอดภัย และการป้องกันที่ดีวิธีหนึ่งคือ การติดป้ายแสดง สัญลักษณ์ ลักษณะอันตรายของสารเคมีต่าง ๆ บนภาชนะบรรจุที่ใช้ในการขนส่งหรือขนย้าย ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้วางหลักเกณฑ์ไว้

ประเภทที่ 1 วัตถุระเบิด (EXPLOSIVES)

วัตถุระเบิด(Explosives)

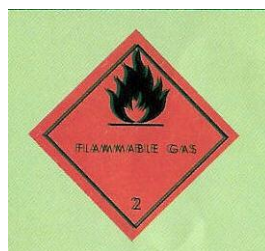

สารที่สามารถเกิดการระเบิดได้ เมื่อได้รับความร้อน เปลวไฟ ถูกกระแทกหรือจุดระเบิด ได้แก่ กระจุนปืน ดินปืน กิณระเบิด ตัวจุดระเบิด พลุ แก๊ป ประทัด ดอกไม้ไฟ เป็นต้น

ประเภทที่ 2 ก๊าซต่าง ๆ (GASES)

แบ่งออกเป็น 3 อย่างคือ

1 ก๊าซไวไฟ (Flammable Gases)

ก๊าซที่สามารถติดไฟได้ง่ายเมื่อได้รับความร้อนและเปลวไฟ ได้แก่ ก๊าซหุงต้ม ก๊าซไฮโดรเจน ก๊าซบิวแทน เป็นต้น

2. ก๊าซพิษ (Poison Gases)

ก๊าซที่เมื่อสูดดมกลืน หรือสัมผัสร่างกายแล้ว ทำให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพและอาจเสียชีวิตได้ได้แก่ ก๊าซคลอรีน ก๊าซแอมโมเนีย เป็นต้น

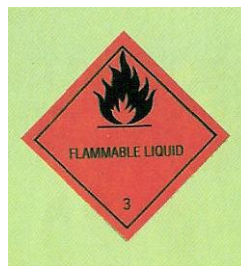
3. ก๊าซอัดและไม่ติดไฟ (Non – Flammable Compressed Gases)

ก๊าซที่ถูกอัดไว้ในถังด้วยความดันสูง เมื่อถูกกระแทกอย่างแรง อาจเกิดการระเบิดได้ ได้แก่ ก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์ , ก๊าซออกซิเจน

ประเภทที่ 3 ของเหลวไวไฟ (Flammable Liquid)

ของเหลวที่สามารถติดไฟได้ง่าย เมื่อได้รับความร้อนและเปลวไฟ แบ่งออกเป็น 3 ชนิด ได้แก่

1. ของเหลวที่มีจุดวาบไฟต่ำกว่า -18 องศาเซลเซียส ได้แก่ เอทิลคลอไรด์ , บิวเทน , บีโตรเลียมอีเทอร์ เป็นต้น
2. ของเหลวที่มีจุดวาบไฟปานกลาง (-18 องศาเซลเซียส แต่ไม่ถึง องศาเซลเซียส) ได้แก่ อะซีโตน , โทลูอีน , เอทิลแอลกอฮอล์ , เฮกเซน เป็นต้น
- 3 ของเหลวที่มีจุดวาบไฟสูง ตั้งแต่ 23 ถึง 61 องศาเซลเซียส ได้แก่ ไชลีน , กรดอะซิติก , เมทิลแอลกอฮอล์ , บิวทิลแอลกอฮอล์ , เซโกลโซลวอะซีเตท , เซไครเฮกซาโนน , พอร์มัลดีไฮด์ , เมทิลเซลโลโซลว , โพรพิลแอลกอฮอล์ , น้ำมันสน เป็นต้น

ประเภทที่ 4 ของแข็งไวไฟ (FLAMMABLE SOLIDS)

แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. ของแข็งไวไฟ (Flammable Solids)

สารที่ลุกไหม้ได้ง่ายเมื่อได้รับความร้อนหรือเปลวไฟ ได้แก่ ไม้ขีดไฟ , กำมะถัน , फिल्मที่ทำจากไนโตรเซลลูโลส , ฟอสฟอรัสแดง , ยาง , ถ่าน , กระจดาษ , ผ้าขนสัตว์ , เป็นต้น

2. ของแข็งที่ลุกไหม้ได้ตัวเอง (Spontaneously Combustible Substances)

สารที่เมื่อได้รับความร้อนจะเกิดสะสมความร้อนไว้ในตัวจนเกิดการลุกไหม้ ได้แก่ ฝ้าย , ฟอสฟอรัสเหลืองหรือขาว , ลิเทียม

3. ของแข็งเมื่อเปียกทำให้เกิดก๊าซไวไฟ (Substances Emitting Flammable Gases When Wet)

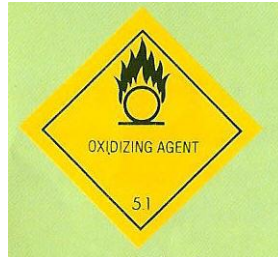
สารที่เมื่อถูกน้ำ หรือความชื้นจะทำให้เกิดก๊าซไวไฟ ซึ่งลุกไหม้ได้ ได้แก่ แคลเซียมคาร์ไบด์ , โซเดียม เป็นต้น

ประเภทที่ 5 สารออกซิไดซ์ (OXIDIZING AGENTS AND ORGANIC PEROXIDES)

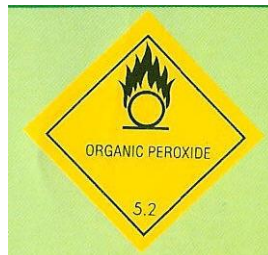
แบ่งออกเป็น 2 ชนิด คือ

1. สารออกซิไดซ์ (Oxidizing Agents)

สารที่ตัวเองไม่เกิดการลุกไหม้แต่ช่วยให้สารอื่น ๆ ลุกไหม้ได้ โดยสลายตัวให้ก๊าซออกซิเจนออกมา ได้แก่ โปตัสเซียมไนเตรท , แอมโมเนียมไดโครเมท , แอมโมเนียมครอเรท , แบเรียมไนเตรท , แคลเซียมครอเรท , โครมิกแอซิด , โครเมียนไตรออกไซด์

2. เปอร์ออกไซด์อินทรีย์ (Organics Peroxides)

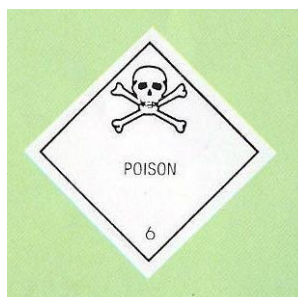

สารที่สลายตัวแล้วให้ก๊าซออกซิเจน ซึ่งจะทำให้ตัวเองและสารอื่นเกิดการลุกไหม้ได้ ได้แก่ เมทิล ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์ , คีโตนเปอร์ออกไซด์ , เมทิล เอทิล คีโตน เปอร์ออกไซด์ , ไดคูมิลเปอร์ออกไซด์ , อะเซทิล เปอร์ออกไซด์

ประเภทที่ 6 สารพิษ (POISONS)

แบ่งออกเป็น 3 ชนิด คือ

1. วัตถุพิษ (Toxic Sub - stances)

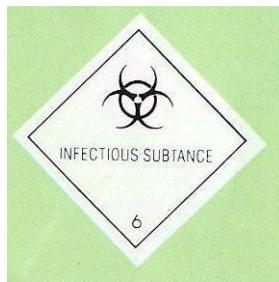
สารที่เมื่อกิน หายใจ หรือสัมผัสกับผิวหนังแล้วเป็นอันตรายต่อร่างกาย และอาจทำให้เสียชีวิตได้ ได้แก่ ยาฆ่าแมลง , ปรอท , ตะกั่ว , แมงกานีส , สารหนู แคดเมียม เป็นต้น

2. วัตถุที่เก็บแยกจากอาหาร (Stow Away From Foodstuff)

สารที่เมื่อปนเปื้อนกับอาหารแล้วกินเข้าไปจะเป็นอันตราย ได้แก่ ไนโตรโทลูอิน , สารละลายพลาสติก เป็นต้น

3. สารที่ก่อให้เกิดการติดเชื้อ (Infectious Substances)

สารที่มีเชื้อโรคที่ทำให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บ ได้แก่ เชื้อจุลินทรีย์ เป็นต้น

ประเภทที่ 7 สารกัมมันตรังสี

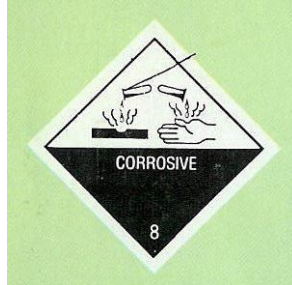

(RADIO – ACTIVE SUBSTANCE)

สารกัมมันตรังสี (Radio – Active Substances)

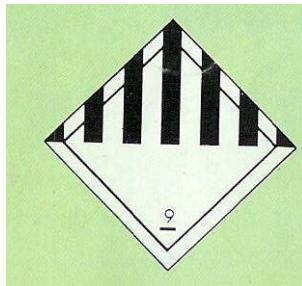
วัตถุที่มีการเปล่งรังสีออกจากตัวเองโดยมีความรุนแรงมากกว่า 0.002 ไมโครคูรีต่อน้ำหนัก 1 กรัม ได้แก่ โคบอลต์ (27) , เรเดียม (88) เป็นต้น

ประเภทที่ 8 สารกัดกร่อน (CORROSIVES)
 สารกัดกร่อน (Corrosives)

สารที่มีคุณสมบัติในการทำลายเนื้อเยื่อของร่างกาย ได้แก่ กรด , ด่าง

ประเภทที่ 9 สารอันตรายอื่น ๆ
 (MISCELLANEOUS DANGEROUS SUBSTANCES)

สารอันตรายอื่น ๆ (Miscellaneous Dangerous Substances)

สารที่ไม่จัดอยู่ในประเภทใด ๆ ได้แก่ สาร CFC , เมล็ดละหุ่ง เป็นต้น

แผนและขบข่ายการเตรียมความพร้อมรับอัคคีภัย

คณะกรรมการป้องกันอัคคีภัย โรงพยาบาลทองชน ได้ดำเนินการจัดทำแผนในการระงับอัคคีภัย เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ ทราบถึงหน้าที่ และวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้อง ในกรณีที่เกิดอัคคีภัย เพื่อให้เกิดความรอบรู้ทักษะและพร้อมเสมอที่จะประสานกับหน่วยงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลทองแสนขัน สิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ควรระลึกถึงเมื่อเกิดเหตุอัคคีภัย ก็คือการตื่นตระหนกของผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาล ในโรงพยาบาล ตลอดจนญาติของผู้เจ็บป่วย หรือในกลุ่มเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลด้วยกันก็ดี สิ่งนี้สามารถลดหรือผ่อนคลายเป็นได้ หากมีการเตรียมพร้อมที่จะรับสถานการณ์ไว้แล้ว ซึ่งโดยธรรมชาติการตื่นตระหนก เมื่อเกิดขึ้นในกลุ่มหนึ่งแล้ว ก็มักจะทำให้กลุ่มอื่น ๆ มีการคล้อยตามไปด้วย

ดังนั้น หลักของการเตรียมความพร้อมนี้ ก็เพื่อบรรเทาการตื่นตระหนกให้ลดน้อยลง และรักษาชีวิตให้ปลอดภัยทั้งผู้ที่เข้ารับการรักษาพยาบาล และเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล

แผนการดำเนินงานป้องกันและระงับอัคคีภัยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้

1. **ก่อนเกิดเหตุ** ประกอบด้วย การจัดทำแผนเตรียมความพร้อมในการป้องกันและระงับ อัคคีภัย อพยพหนีไฟ ซึ่งจะต้องมีแผนการอบรมบุคลากรในหน่วยงาน (บุคลากรต้องได้รับการอบรมเรื่องป้องกันและระงับอัคคีภัยของหน่วยงานมีรายละเอียดกำหนดไว้อย่างไรบ้าง การดับเพลิงขั้นต้นทำอย่างไร , การใช้อุปกรณ์ดับเพลิงทำอย่างไร การอพยพหนีไฟทำอย่างไร การปฐมพยาบาลและการช่วยชีวิต , การเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บทำอย่างไร เป็นต้น) , แผนการตรวจตรา และตรวจสอบเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ การซ่อม บำรุง ให้ได้ตามมาตรฐานความปลอดภัยของอาคารสถานที่ , การกำหนดผังโครงสร้างองค์รบบบาทหน้าที่ ผู้รับผิดชอบเพื่อการสั่งการ และการดำเนินงานเมื่อเกิดภัยได้อย่างทันท่วงที่ไม่สับสน พร้อมทั้งกำหนดให้มีการ ฝึกซ้อมแผนของบุคลากรในหน่วยงานจากสถานการณ์สมมติ และมีการสรุปถอดบทเรียนร่วมกันหลังจาก ฝึกซ้อมแผน เพื่อนำข้อผิดพลาดมาทบทวน และปรับแผนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. **ขณะเกิดเหตุ** ประกอบด้วย แผนเกี่ยวกับการดับเพลิง ซึ่งจะต้องมีการกำหนดตัวบุคคลหน้าที่ความรับผิดชอบของกลุ่มงานต่างๆทุกกลุ่มงาน ให้สามารถจัดการระงับเพลิงไหม้ขั้นต้น และประเมินสถานการณ์ขอความช่วยเหลือ เมื่อเกิดเหตุเพลิงไหม้ในกลุ่มงาน บุคลากรรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง และอพยพหนีไฟ เมื่อได้ยินสัญญาณแจ้งให้อพยพหนีไฟไปที่จุดรวมพลที่หน่วยงานกำหนดไว้

3. **หลังเกิดเหตุ** ประกอบด้วย แผนบรรเทาทุกข์ ให้การสงเคราะห์ช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบ และปฏิรูปฟื้นฟูความเสียหายอาคารสถานที่

แผนการดำเนินงานเตรียมความพร้อมก่อนเกิดเหตุ

สำรวจตรวจสอบระบบหนีไฟ โดยการติดตั้งระบบไฟฟ้าสำรอง ไฟฟ้าส่องสว่าง และป้ายทางหนีไฟ,กริ่งสัญญาณแจ้งเหตุเพลิงไหม้

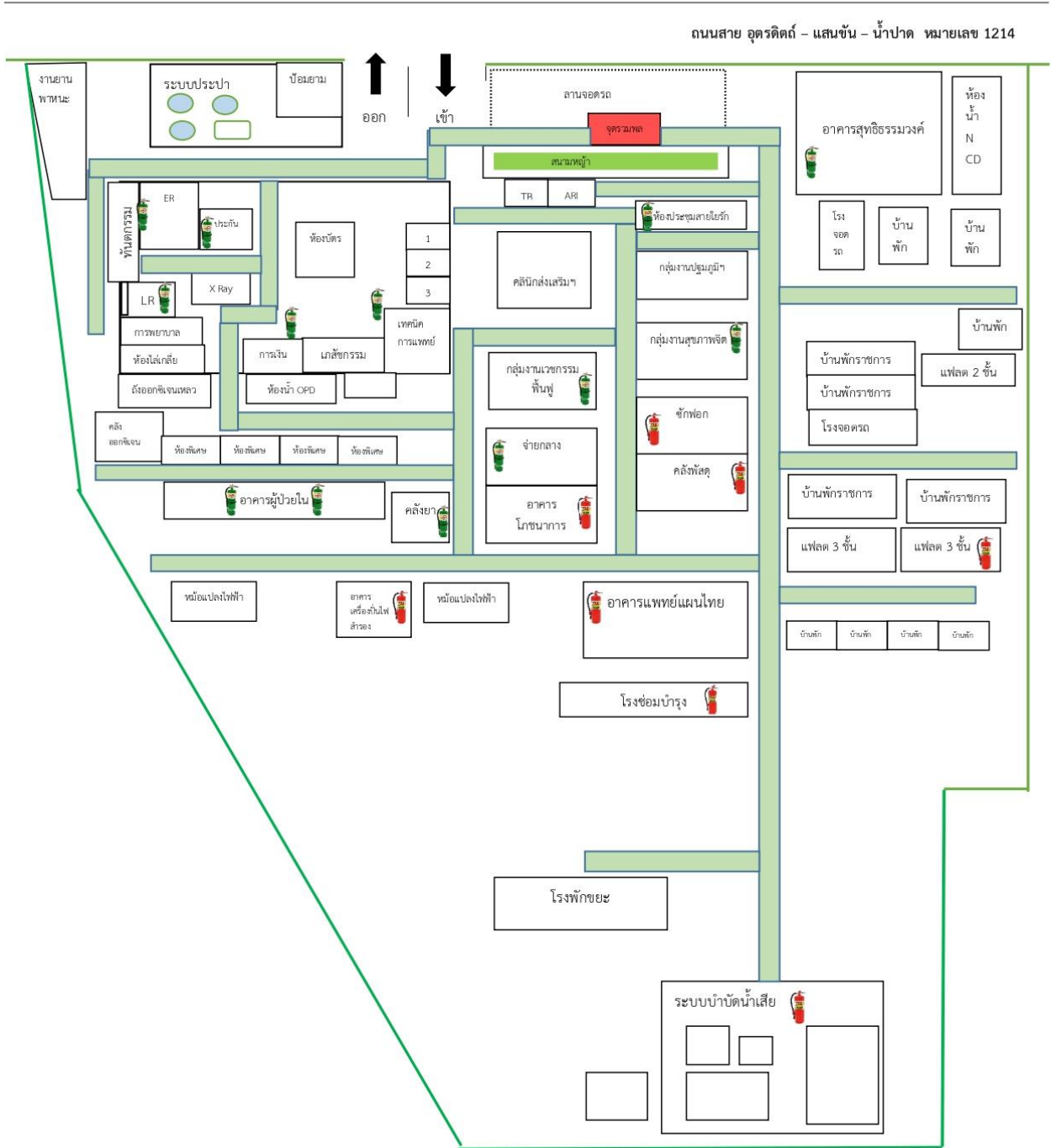
กำหนดจุดรวมพล ที่สามารถรองรับบุคคลและทรัพย์สิน พร้อมทั้งมีหน่วยปฐมพยาบาลเพื่อเตรียมช่วยเหลือผู้บาดเจ็บ กำหนดไว้ 1 จุด

จุดรวมพล กำหนดไว้ บริเวณลาดจอดรถหน้าโรงพยาบาลทองแสนขัน

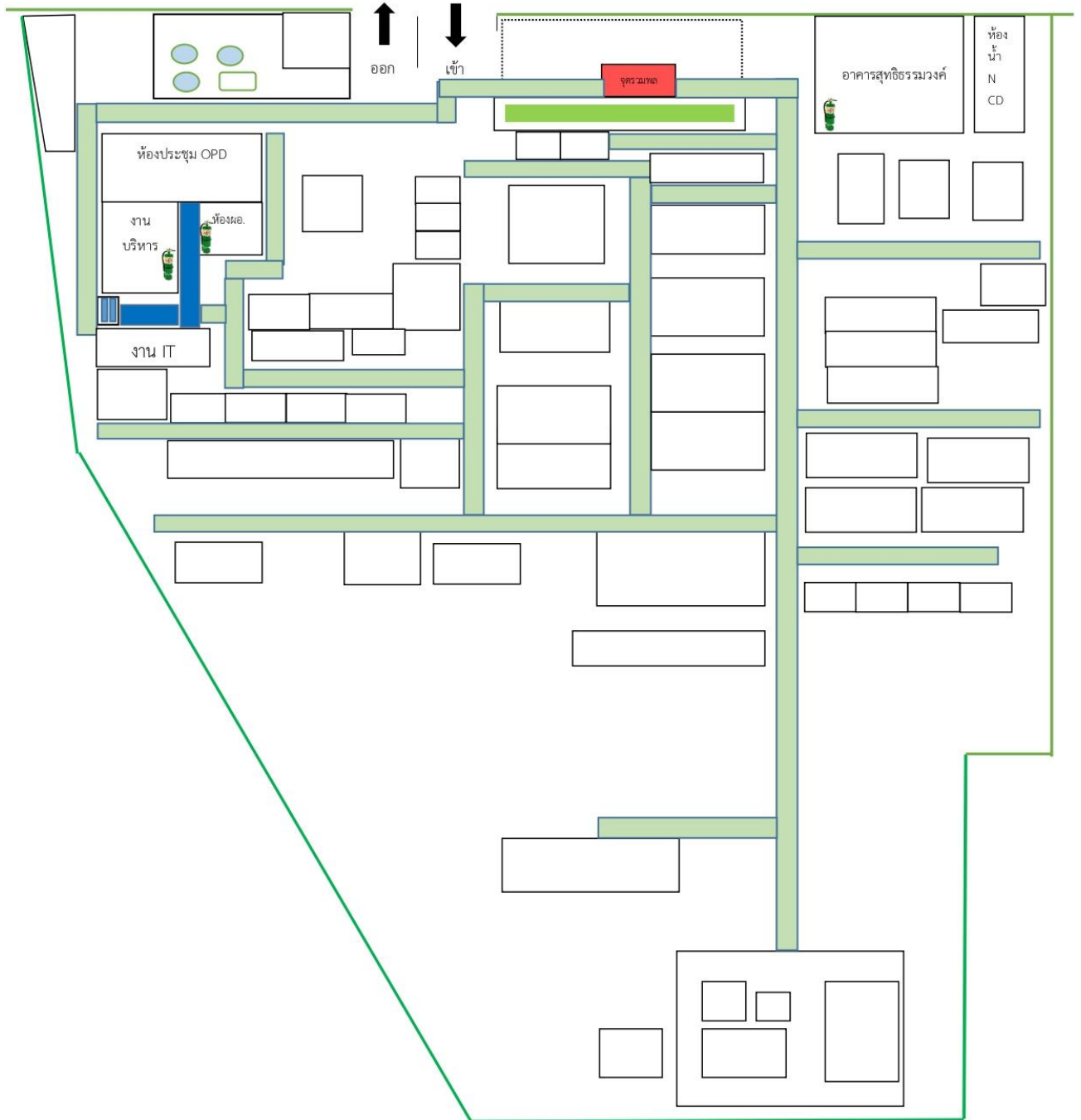
จัดหาและติดตั้งถังดับเพลิง ไว้ตามจุดต่างๆภายในโรงพยาบาล ดังนี้

แผนผังถังดับเพลิง โรงพยาบาลทองแสนขัน ชั้น 1

แผนผังระดับเพลิง โรงพยาบาลทองแสนขัน ชั้น 2

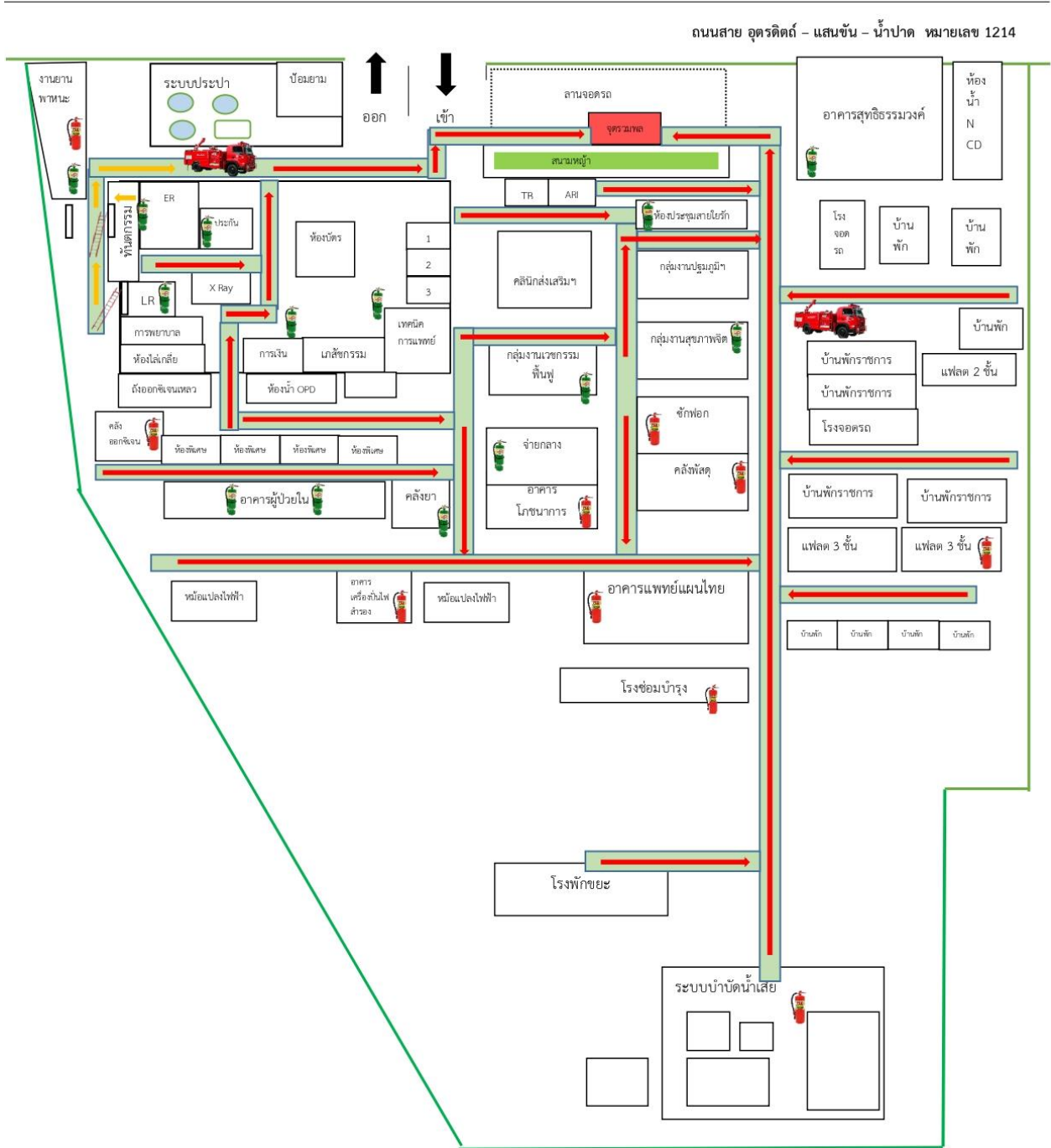
ถนนสาย อุดรดิตต์ - แสนขัน - น้ำป่าด หมายเลข 1214

จัดทำแผนผังเส้นทางหนีไฟ โดยแยกเส้นทางอพยพไปยังจุดรวมพล ดังแผนผังต่อไปนี้

แผนผังเส้นทางหนีไฟ ชั้น 1

โรงพยาบาลทองแสนขัน อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์

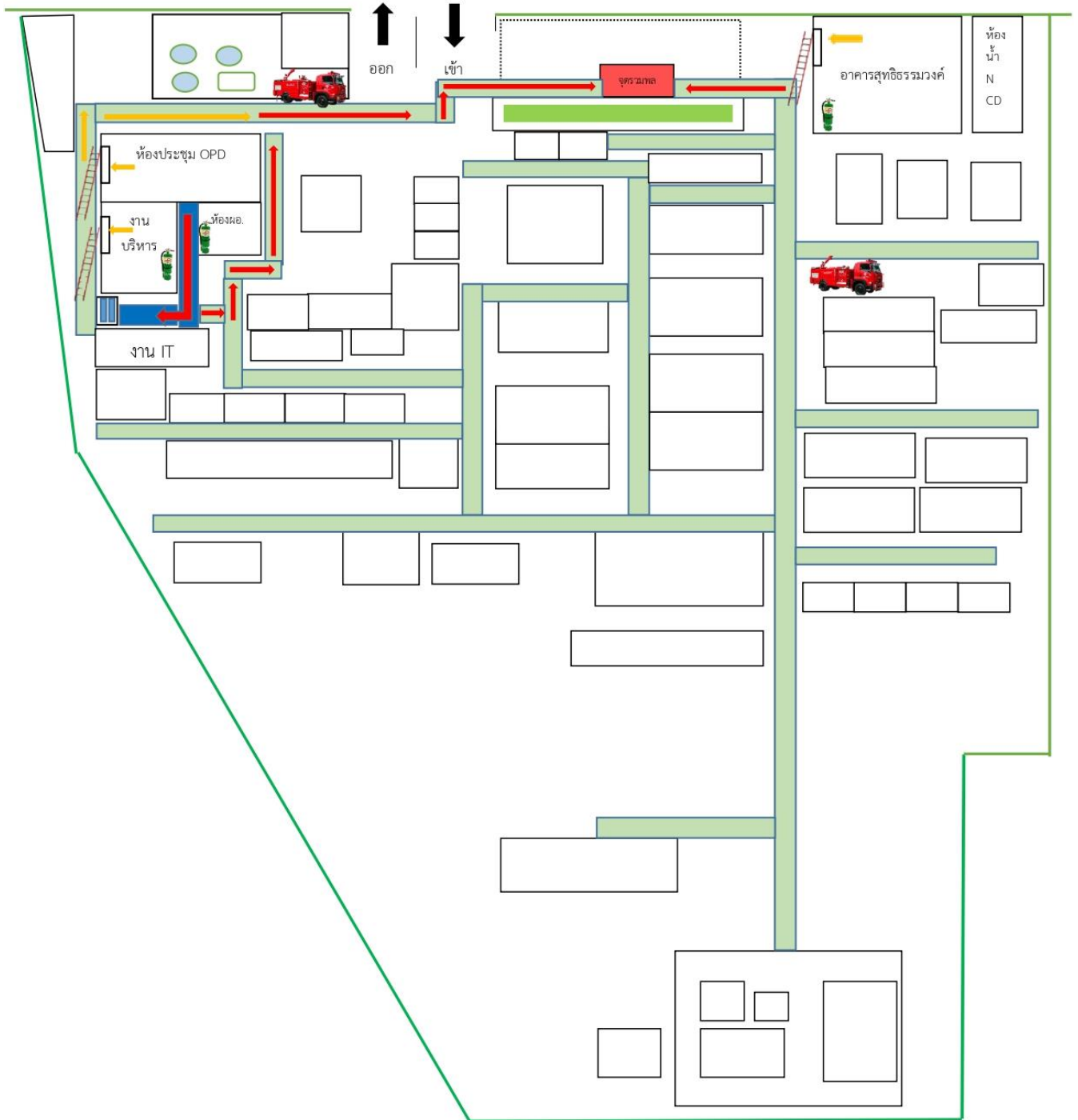
สัญลักษณ์

	= จุดรวมพล		= ถังดับเพลิงแดง		= เส้นทางหนีไฟ		= บันไดหนีไฟฉุกเฉิน
	= เส้นทางรถเข้าออก		= ถังดับเพลิงเขียว		= จุดจอดดับเพลิง		= เส้นทางกรณีฉุกเฉิน

แผนผังเส้นทางหนีไฟ ชั้น 2

โรงพยาบาลทองแสนขัน อำเภอทองแสนขัน จังหวัดอุตรดิตถ์

ถนนสาย อุตรดิตถ์ - แสขันธ์ - น้ำปาด หมายเลข 1214

สัญลักษณ์		= จุดรวมพล		= ถังดับเพลิงแดง		= เส้นทางหนีไฟ		= บันไดหนีไฟฉุกเฉิน
		= เส้นทางรถเข้าออก		= ถังดับเพลิงเขียว		= จุดจอดดับเพลิง		= เส้นทางกรณีฉุกเฉิน

จัดทำเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่างๆในการขนย้ายทรัพย์สิน

เพื่อจัดลำดับการขนย้าย วัสดุอุปกรณ์หรือสารไวไฟ โดยพิจารณาเรียงลำดับความสำคัญของอุปกรณ์ ขึ้นกับปัจจัยหลายประการ เช่น ราคา น้ำหนักเบาสะดวกในการขนย้ายโรงพยาบาลทองแสนขัน ได้กำหนดให้ทุกกลุ่มงานจัดลำดับความสำคัญของการขนย้ายทรัพย์สินโดยพิจารณาจากสติกเกอร์สี ดังนี้

(1) อันดับ 1 **สติกเกอร์สีแดง** เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร สิ่งของที่ติดไฟได้ง่าย เวชภัณฑ์ที่มีความสำคัญมาก หรือทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ 20,000 บาทขึ้นไป

(2) อันดับ 2 **สติกเกอร์สีเหลือง** เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร เวชภัณฑ์ที่มีความสำคัญรองลงมาหรือทรัพย์สินที่มีมูลค่าตั้งแต่ 5,000 - 20,000 บาท

(3) อันดับ 3 **สติกเกอร์สีเขียว** เช่น วัสดุ อุปกรณ์ เอกสาร เวชภัณฑ์ที่ไม่สำคัญ หรือทรัพย์สินที่มีมูลค่าน้อยกว่า 5,000 บาท

หลักเกณฑ์การจัดลำดับความสำคัญการขนย้าย

1.การจำแนกผู้บาดเจ็บตามอาการและความสามารถในการช่วยเหลือตนเองเพื่อพิจารณาแนวทางการเคลื่อนย้ายก่อน - หลัง ตามความเหมาะสม

1.1.กลุ่มสีแดง คือ ผู้บาดเจ็บรุนแรงช่วยเหลือตนเองไม่ได้ ต้องให้การช่วยเหลือเร่งด่วน

1.2.กลุ่มสีเหลือง คือ ผู้บาดเจ็บปานกลางช่วยเหลือตนเองได้บ้าง

1.1.กลุ่มสีเขียว คือ ผู้บาดเจ็บเล็กน้อยช่วยเหลือตนเองได้ดี

2.อุปกรณ์การแพทย์ ยา และเคมีภัณฑ์ ให้จัดทำบัญชีแยกประเภทติดกระดาษสีตามกลุ่มสี

2.1.กลุ่มสีแดง คือ สิ่งของสำคัญที่สุด มีราคาแพง น้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายง่าย ให้เคลื่อนย้าย

2.2.กลุ่มสีเหลือง คือ สิ่งของสำคัญรองลงมา เช่น ยาฉีด ยาเม็ดราคาแพง เวชระเบียนผู้ป่วย

2.3.กลุ่มสีเขียว คือ สิ่งของที่สำคัญน้อยที่สุด เช่น ยาน้ำ สารน้ำ อุปกรณ์เครื่องใช้ที่ไม่จำเป็น

3.ทรัพย์สิน อุปกรณ์สำนักงานและเอกสารสำคัญ

3.1. กลุ่มสีแดง คือ ทรัพย์สินราคาแพง น้ำหนักเบา เคลื่อนย้ายได้สะดวก / เอกสารทางบัญชีที่สำคัญ เช่น หลักฐานการเงิน , ข้อมูลสิ่งของที่มีความสำคัญรองลงมา

3.2. กลุ่มสีเหลือง คือ ทรัพย์สินหรือเอกสาร

3.3. กลุ่มสีเขียว คือ ทรัพย์สินหรือเอกสาร สิ่งของที่สำคัญน้อยที่สุด

หน้าที่หลักของเจ้าหน้าที่โรงพยาบาล ฯ เมื่อพบเห็นว่ามีเหตุอัคคีภัย ให้ปฏิบัติดังนี้

1. ตะโกนแจ้งเหตุเพลิงไหม้

2. กดสัญญาณเตือนเหตุอัคคีภัย

3. หาเครื่องดับเพลิงที่ใกล้ที่สุด พยายามดับไฟ หากดับเพลิงได้รายงานหัวหน้ากลุ่มงาน/หัวหน้างานให้ทราบถึงต้นเพลิงและสถานการณ์ / ดับไม่ได้ โทรแจ้ง ER ประชาสัมพันธ์

4. ไปยังจุดรวมพล ณ ลานจอดรถหน้ากลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม

เจ้าหน้าที่รับโทรศัพท์ เมื่อได้รับแจ้งเกิดเพลิงไหม้ ให้ปฏิบัติดังนี้

1. ติดต่อผู้เกี่ยวข้อง แจ้งจุดที่เกิดเพลิงไหม้ และสถานการณ์ ตามที่ได้รับแจ้ง คือ

1.1 ผู้อำนวยการกู้ภัย

1.2 ประกาศเสียงตามสายแจ้งเหตุเพลิงไหม้ ระบุสถานที่

1.3 ประสานฝ่ายผจญเพลิงโรงพยาบาล

ที่เกิดเหตุ / สถานที่ใกล้เคียง

1. ให้หัวหน้าหน่วยจุดเกิดเหตุ/ หรือผู้ได้รับมอบหมาย บัญชาการการเคลื่อนย้าย โดยให้ปฏิบัติดังนี้
  - 1.1. เคลื่อนย้ายผู้ป่วยไปจุดรวมพล และตรวจสอบจำนวนผู้ป่วยที่เคลื่อนย้ายให้ครบถ้วน
  - 1.2. เคลื่อนย้ายวัสดุไวไฟ เชื้อเพลิงของที่มีค่าตามแผนของหน่วยงาน

2. ในกรณีสถานการณ์การเกิดอัคคีภัยเกินขีดความสามารถกำลังเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ และมีคำสั่งจาก ผู้อำนวยการกู้ภัย ให้เจ้าหน้าที่รับโทรศัพท์ทำการติดต่อโทรศัพท์ หมายเลข 055-418029 ต่อ 14 นอกเวลา ราชการ 083-3305735 ขอรับการสนับสนุนจาก งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลทองแสนขัน เข้าปฏิบัติการระงับเหตุเพลิงไหม้โดยด่วน

3. เมื่อสถานการณ์ลุกลามถึงจุดที่อาจเกิดอันตรายผู้เข้ารับการรักษายาบาลในโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ ผู้อำนวยการกู้ภัย แจ้งอพยพผู้เข้ารับการรักษายาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ โดยเจ้าหน้าที่รับโทรศัพท์ประกาศแจ้ง ให้ดำเนินการอพยพผู้เข้ารับการรักษายาบาลและเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาล ฯ ไปยังพื้นที่ที่รองรับการอพยพที่ผู้อำนวยการกู้ภัยกำหนดไว้เป็นพื้นที่อพยพ

กองอำนวยการกู้ภัย

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทองแสนขัน เป็น ผู้อำนวยการกู้ภัยโรงพยาบาลทองแสนขัน

กองอำนวยการยามปกติตั้งอยู่ที่ อาคารคนไข้นอกอาคารด้านหน้า หรืออาจเคลื่อนย้ายไปอยู่ใกล้สถานที่เกิดเหตุตามความเหมาะสม ผู้สั่งการ และประสานงาน

มีหน้าที่ ตัดสินใจสั่งการ และควบคุมสถานการณ์ในยามฉุกเฉิน มีอำนาจสั่งการอพยพ , การเคลื่อนย้าย สับเปลี่ยนหน้าที่ และกำลังคนตามความเหมาะสม กองอำนวยการกู้ภัยประกอบด้วยฝ่ายต่างๆ ซึ่งรับผิดชอบดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายติดต่อสื่อสาร ประกอบด้วย

- 1.1 กลุ่มงานประกันสุขภาพ /งานอุบัติเหตุฉุกเฉิน เป็นหัวหน้าฝ่ายติดต่อ
- 1.2 เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายติดต่อสื่อสาร

มีหน้าที่

- ติดต่อประสานงานแจ้งฝ่ายต่าง ๆ ของกองอำนวยการกู้ภัยโรงพยาบาล ฯ ในการปฏิบัติการระงับเหตุเพลิงไหม้

- ติดต่อขอความช่วยเหลือกำลังจากงานป้องกัน ฯ เทศบาลตำบลทองแสนขัน ในกรณีที่เกินขีดกำลังความสามารถของกองอำนวยการกู้ภัยของโรงพยาบาล ฯ ตามคำสั่งของ ผู้อำนวยการกู้ภัย

- ประกาศแจ้งพื้นที่ที่รองรับการอพยพของผู้ป่วย ตามคำสั่งของผู้อำนวยการกู้ภัย
- ประกาศคำสั่งของผู้อำนวยการกู้ภัย ให้ฝ่ายต่าง ๆ ทราบ

2. ฝ่ายผจญเพลิง และรักษาความปลอดภัยประกอบด้วย

หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป เป็นหัวหน้าฝ่ายผจญเพลิง

เจ้าหน้าที่งานยานพาหนะและซ่อมบำรุง ,งานธุรการและงานการเงินและบัญชี , งานพัสดุและครุภัณฑ์ , งานอาคารสถานที่ เป็นเจ้าหน้าที่ประจำฝ่ายผจญเพลิง

มีหน้าที่

- ดำเนินการเข้าระงับอัคคีภัยและสกัดต้นเพลิงเมื่อเริ่มเกิดเหตุ
- ป้องกันและห้ามมิให้บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องเข้าไปในบริเวณพื้นที่เกิดเหตุเพลิงไหม้
- จัดเตรียมพื้นที่สำหรับบรรดดับเพลิงจอด
- ชี้ทางให้เจ้าหน้าที่ของงานป้องกัน ฯ เทศบาลตำบลทองแสนขันไปยังจุดที่เกิดเพลิงไหม้
- จัดระบบการจราจรภายในโรงพยาบาล ฯ ให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
- ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เทศบาลตำบลทองแสนขัน ระงับเหตุ

เพลิงไหม้

- ประสานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจรักษาความปลอดภัยทรัพย์สินของผู้เข้ารับการรักษาพยาบาลและทรัพย์สินของทางโรงพยาบาล

3. ฝ่ายอพยพ ประกอบด้วย

- หัวหน้างานบริการผู้ป่วยที่ประสบเหตุ เป็นหัวหน้าฝ่ายอพยพ
- เจ้าหน้าที่งานบริการผู้ป่วยที่ประสบเหตุ

มีหน้าที่

1. ดำเนินการเคลื่อนย้ายผู้เข้ารักษาพยาบาลและเจ้าหน้าที่ประจำตึกผู้ป่วยที่ตนเองรับผิดชอบ เคลื่อนย้ายไปรวมกันที่จุดรองรับการอพยพตามคำสั่งของผู้อำนวยความสะดวก
2. ประตูและหน้าต่าง ของห้องที่เกิดเพลิงไหม้ เพื่อมิให้ไฟลุกลามไปยังห้องอื่น (เมื่อปิดประตูหน้าต่างแล้ว จะทำให้ไม่มีออกซิเจนพอ ไฟจะไม่ลุกลามไปอีกและจะมอดดับลงในที่สุด)

4. ฝ่ายช่วยชีวิต ประกอบด้วย

- หัวหน้างานบริการผู้ป่วยที่ไม่ประสบเหตุเป็น หัวหน้าฝ่ายช่วยชีวิต
- เจ้าหน้าที่งานบริการผู้ป่วยที่ไม่ได้ประสบเหตุ

มีหน้าที่

รักษาช่วยเหลือผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ที่อพยพไว้ในพื้นที่ที่รองรับการอพยพ ตามลำดับความเจ็บป่วยที่ฝ่ายอพยพจำแนก

(.....)

นายแพทย์เบญจวุฒิ ครุฑเมือง
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทองแสนขัน

ผนวก 1
กองอำนวยการกู้ภัย

กองอำนวยการปกติตั้งอยู่ที่ อาคารผู้ป่วยนอก อาคารด้าน หรืออาจเคลื่อนย้ายไปอยู่ใกล้สถานที่
เกิดเหตุ ตามความเหมาะสม มีอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ดังนี้

ตำแหน่ง	จำนวน	แต่งตั้งจาก	หมายเหตุ
1. ผู้อำนวยการ	1	ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทองแสนขัน	
2. หัวหน้าฝ่ายติดต่อสื่อสาร	1	กลุ่มงานบริหารทั่วไป/งานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน	
2.1 เจ้าหน้าที่ประจำฝ่าย		เจ้าหน้าที่งานประชาสัมพันธ์	
3. หัวหน้าฝ่ายผจญเพลิงและ รักษาความปลอดภัย	1	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานทั่วไป	
3.1 เจ้าหน้าที่ประจำฝ่าย		เจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารงานทั่วไป	
4. หัวหน้าฝ่ายอพยพ	1	หัวหน้างานบริการผู้ป่วยที่ประสบเหตุ	
4.1 เจ้าหน้าที่ประจำฝ่าย		จนท.งานบริการผู้ป่วยที่ประสบเหตุ	
5. หัวหน้าฝ่ายช่วยชีวิต	1	หัวหน้างานบริการผู้ป่วยที่ไม่ได้ประสบเหตุ	
5.1 เจ้าหน้าที่ประจำฝ่าย		จนท.งานบริการผู้ป่วยที่ไม่ได้ประสบเหตุ	

ผนวก 2
บัญชีเครื่องมือเครื่องใช้ในการระงับอัคคีภัย

ลำดับ	ประเภท	จำนวน	หมายเหตุ
1	เครื่องดับเพลิงชนิดผงเคมีแห้ง	19 ถัง	
2	เครื่องดับเพลิงชนิดฮาโรตรอน (NON CFC)	13 ถัง	

ผนวก 3

จุดติดตั้งเครื่องดับเพลิงเคมีโรงพยาบาลทองแสนขัน

ลำดับ	สถานที่จุดติดตั้ง	ชนิด	ขนาด ปอนด์	รหัสเครื่อง	หมายเหตุ
1	กลุ่มงานทันตกรรม	ABC	15	TH001	
2	งานอุบัติเหตุฉุกเฉิน	ABC	15	TH002	
3	ห้องคลอด	ABC	15	TH003	
4	หน้าห้องการเงิน	ABC	15	TH004	
5	กลุ่มงานเทคนิคการแพทย์ฯ	ABC	15	TH005	
6	งานผู้ป่วยใน	ABC	15	TH006	
7	คลังเก็บเวชภัณฑ์ยา	ABC	15	TH008	
8	อาคารสำรองไฟ	BCF	15	TH009	
9	งานจ่ายกลาง	BCF	15	TH010	
10	หน้าห้องกลุ่มงานเวชกรรมฟื้นฟู	ABC	15	TH011	
11	งานโภชนาการ	ABC	15	TH012	
12	กลุ่มงานแพทย์แผนไทยฯ	ABC	15	TH013	
13	หน้ากลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิฯ	ABC	15	TH014	
14	กลุ่มงานจิตเวชฯ	ABC	15	TH015	
15	งานซักฟอก	BCF	15	TH016	
16	คลังเก็บพัสดุ	BCF	15	TH017	
17	งานซ่อมบำรุง	BCF	15	TH018	
18	ตึกผู้ป่วย NCD	ABC	15	TH018	
		ABC	15	TH019	
19	งานยานพาหนะ	BCF	15	TH020	
		ABC	10	TH021	
		ABC	10	TH022	
20	กลุ่มงานบริหารทั่วไป	ABC	15	TH023	
		ABC	15	TH024	
21	ระบบบำบัดน้ำเสีย	BCF	15	TH025	

ลำดับ	สถานที่จุดติดตั้ง	ชนิด	ขนาด ปอนด์	รหัสเครื่อง	หมายเหตุ
22	แผลต 3 ชั้น	BCF	15	TH026	
		BCF	15	TH027	
		BCF	15	TH028	
		BCF	15	TH029	
		BCF	15	TH030	
		BCF	15	TH031	
		BCF	15	TH032	

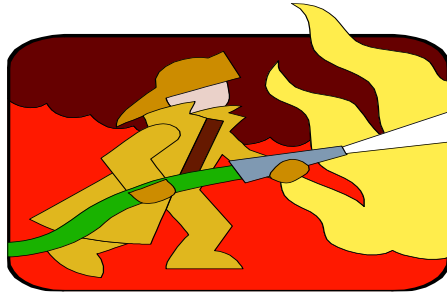

บรรณานุกรม

- กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน . ปลุกวัฒนธรรมความปลอดภัย เพื่อป้องกันอัคคีภัยในโรงแรม
กระทรวงแรงงาน , 2541
- กรมโรงงานอุตสาหกรรม . สัญลักษณ์การขนส่งสารเคมีในอุตสาหกรรม กองความปลอดภัยโรงงาน
กระทรวงมหาดไทย , 2537
- พันตำรวจตรี ชุมพล บุญประยูร . บรรเทาสาธารณภัย หน่วยที่ 5 อัคคีภัย
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมิกราช , 2527
-

แผนปฏิบัติการเตรียมความพร้อม การป้องกันและระงับอัคคีภัย

ของ

โรงพยาบาลทองแสนขัน

อ.ทองแสนขัน จ.อุตรดิตถ์

เริ่มปฏิบัติตามแผนตั้งแต่ 1 มิถุนายน 2564